

Hétfői Friss Újság

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Csillárok, égi k. villanyszere-
lési cikkek,

RÁDIÓK

és alkatrészek, villanyszere-
lések szakszerűen és olcsón

GONDA

rádió- és műszaki vállalatnál
Str. Lucaciu (v. Hám János u.) 2

Irni kell róla,

mert valamikor még szinte elképzelhetetlen volt az, hogy az adó tegyen tönkre valakit. Hogy a kereskedőnek szekérrel bevigyék az adóhivatal raktárába az árúját. Megbukott volna az egész kormány, ha eltűrt volna azt, amire ma rendeletet adnak ki, hogy a főnököket teszik személyileg, vagyoniilag felelősé a végrehajtásért. Feltehetően a kérdést, hogy egy győztes területében megnagyobbodott országnak, amely ha kiaknáztalan is, de mégis a leggazdagabb terület egész Európában, miért kell ilyen kíméletlen adóprést alkalmazni a polgáraival szemben. Lehetne egész halk hangon kérdeni, illő tisztelettel, de jogos kíváncsisággal, hogy az adószedő állam tulajdonképpen mit nyújt adófizető polgárainak. Vajjon: rávágathatjuk-e büszkén, hogy kórházak, szociális intézmények csak úgy nőnek ki a földből és fajra, felekezetre való tekintet nélkül, de legalább az adófizetés arányában iskolák, kulturális intézmények részesülnek támogatásban?... Hej, de sok mindent lehetne kérdezni az adóval, a véresen kiizzadt adóval kapcsolatban, de a kérdések úgy is felelet nélkül merednének ránk. Csak úgy eszünkbe jut minden szakszerű részletezés és statisztikai adatokra épített kritika helyett, hogy például miért fizet az elkoldusodott Szatmár megye többet, mint öt dúsgazdag regáti megye? Milyen koncepció, milyen elgondolás, hány gramm nemzetgazdasági érzék, — hogy az igazságról és

más ilyen fellengős dolgokról ne is beszéljünk — lehetett abban az ál államférfiuban, aki az adóból büntetést csinált, amellyel sujtani kell az ugynevezett adóalanyt, a békés és dolgozó polgárt. Ez nem vice és nem túlzás. Szomorú valóság, amely aligha segíthet magában egy újságikk. De írni kellett

róla, mert ez kötelességünk. A miniszter pedig az, hogy a minisztérium részére küldött kötelező példányokból tudomást vegyen róla és megvédje a talán még jókabát, de feltétlen rosszálmu polgárt a molesztálásoktól, az áldozésektől, a ki-méleltlen adókiivetésektől és az ugyanolyan behajtásoktól...

Erkölcstelen intézmény-e a Strand ?

— Körinterju. —

(Szatmár, jun. 10) A magyarországi katolikus népszövetség országos szervezete a közelmúltban nagygyűlést tartott Szatmárcsányi Lajos egri érsek elnöklésével. Az érsek éles beszédben kelt ki azok ellen a különböző áramlatok ellen, amelyek kísértéssel ostromolják napjainkban az emberi lelkeket. Ilyen az a mozgalom, mondotta az érsek, — amely az elhunytakat lélegeti és megakarja ölni a világba vetett hitet, ilyen az az álnok irányzat, amely a női nemet hiányos öltözetre csábítja és betetőzésül

Közös Strand fürdőzéssel akar a családi élet tisztaságára törni.

Nem hinnék, hogy éppen az egri érsek ezen most ismertetett szózatának hatása alatt, de kétségtelenül bizonyos, hogy Szatmáron mostanában ugyancsak komoly társadalmi alakulatok foglalkoznak a Strand kérdéssel és bizonyos szempontokból ezt az intézményt szintén erkölcstelennek minősítik. A kérdés aktuálisitására való tekintettel Szatmár társadalmi köreiben körinterjút rendeztünk és feltett kérdéseinkre: erkölcstelen intézmény-e a Strand?... a következő válaszokat kaptuk:

Egy szatmári kereskedő nyolc éves kis fia ezt a választ adta:
— Anyuka az idén megtiltotta a strandolást. Azt mondta, hogy az erkölcstelen. Pedig ha otthon fürdök, kénytelen vagyok

a dadám előtt mezitelenre vetkőzni, a Strandon pedig trikó van rajtam. Hol itt az erkölcstelenség. Gyanusak nekem ezek a szigorú öregek.

Egy másik kereskedő tíz éves kis leánykája így válaszolt:

— Én mindig nagyon jól éreztem magam a Strandon és nem tudom, mi az az erkölcstelenség. Az talán a nagyoknak való.

Egy tizenhat éves kisleány a feltett kérdés után kissé csintalanul a szemünkbe nevetett és ezeket mondta:

— Erkölcstelen? Gondolja szerkesztő úr, hogy én már lehetnék erkölcstelen?..

Egy huszonkét éves leány így válaszolt:

— Én már hallottam beszélni erről, hogy a Strand erkölcstelen, csak nem tudom melyik részén...

Egy harminc éves leány, (az évek száma nőknél mindig ellenőrizhetetlen) aki már szigorubb volt, így szólt:

— Hogy erkölcstelen-e a Strand? Hát, amióta az a sok 16—18 éves csitri is odajár, igenis erkölcstelen.

Egy agglegény véleménye:

— Hogy erkölcstelen-e? Na, majd nem az. Azért járunk oda.

Egy olyan ember véleménye, aki még nem tudta magát elhatározni:

— Uram! Én már 30 éve strandolok és ezen idő alatt

Vajjon

Reiter Vik-
tor „édes”
pere a tör-
vénszék e-

lőtt nem lesz-e „keserű” a Táblánál?...

Vajjon: Frankl Mihály protegált Dajenje és a másik három protegált mit csinál a régi három Dajen mellett?...

Vajjon: amikor napokig nem esik az eső és nagy a por, nem lehetne-e a sétatér, — különösen a gyermekek játszótérét naponta legalább kétszer felöntözni tisztán egészségi szempontból?...

Vajjon: az új templomukat hol fogják felépíteni a különvált orth. izr. hívek?...

Vajjon: a város miért maximálta a tejliterjét öt lejre, amikor azt három lejért árulják?...

nem tudtam eldönteni, hogy erkölcstelen intézmény-e a Strand, vagy sem? Közben azonban mindig nagyon jól éreztem magam a Strandon. És ugye, ez a fontos?

A cinikus felfogás ez volt:

— A Strand erkölcstelen? Ez a legrosszabb vicc ebben a szezonban...

Egy hatvanéves nagymama ezeket mondta:

— Ostobaság! Ha még nem volna Strand, akkor meg kellene csinálni. Huszonkétéveskoromban voltam először a Strandon, de csak akkor tudtam meg, hogy ez milyen egészséges valami. Erkölcstelenség? Ez mindig egyéni dolog. Én sohse gondoltam erre a Strandon. Én a magam részéről — ’s ezt okvetlen írja meg szerkesztő ur — azokkal az „erkölcsösökkel”, a-

*Finom gyapjú
szövetek, lüster
kelmék*

legelőnyösebb beszerzési
forrása

JULIU

WEISZ GYULA

posztó nagyáruháza
Alapítatott: 1894.-ben.

kik ezt a kérdést mostanában feszegetik — szeretném megérteni, hogy farsang idején az ő bái levélközöttségük korántsem fedi azokat a szigorú erkölcsöket, amelyekkel szeretnek most a Stranddal kapcsolatban dicsekedni.

Végezetül nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a Strand nem azért van, hogy ott az urak frakkban és a hölgyek állig begombolkozva, esetleg róka prémekkel a nyakuk között strandoljanak. A lekötött körinterjúban benne van az az egészséges levegő, amely ott él

és árad a Szamos partján. Van benne valami az azurból, a rózsaszínből, a partzöldjéből is úgy csillog bennük a mosolygás, mint porszemek a Strand homokján. Viz azonban kevés van benne. A Strand ellenségeinek, vagy enyhén szólva: erkölcsbíráinak ajánljuk mégis a jó és zárt uszodákat, kabinokat, ahol nemcsak a víz, de a fantázia is be van kerítve. A hipokrita természeteknek itt legalább „kényszer” képzeteik mellett csakugyan még csak fürdő „köpenyre” sem lesz szükségük...

hiján van a szükséges technikai felszereléseknek, másrészt pedig az eredményes utánjárás meghaladja anyagi erejét.

Románia napsütéses partvidékének Konstancia a legforgalmasabb és legszínesebb kikötővárosa. Ennek a lármás, nagy városnak van egy különlegessége: a leánykereskedelem. Bandájuk nemcsak Romániát hálózza be, de üzleti összeköttetései Dél-Amerikáig és Kelet-Ázsiáig nyúlnak. Ebben az üzletágban legfontosabb szerepe van a „felhajtónak”. Ennek a feladata, hogy előkerítse a megfelelő nőanyagot. Tévedés, ha azt hisszük, hogy csak könnyelmű és munkakerülő nők az áldozatai a leánykereskedőknek. Ellenkezőleg, a felhajtók szívesebben vetik ki hálójukat munkáslányokra, elárusítónőkre, kis gépirólányokra és cselédekre, akiknek álma: a férjhezmenés, az otthon. Ezen a ponton lehet hozzájuk férközni. A bandák karmaiból lehetetlen kimene-

L'Art

fényképészeti műteremben készülnek a fotóművészet remekei
Dácia udvar.

külni. A különösen csinos lányokat a tengeren tulra viszik. A „rumunka” vagy „ungurka” magas kurzuson áll. Hatalmas összeget fizetnek egy-egyért, amihez még az utiköltség is járul. De ez a befektetett tőke jól és gyorsan kamatozik. Ki bányázt, ha az „áru” pár év alatt belpusztul. A „leánykereskedelem”-nek mindenütt vannak bizalmi emberei, a kezük messzire elnyúlik. Összeköttetések szinte hihetetlenek... Tény az, hogy Romániában évenként rengeteg fiatal nő tűnik el... Tehát jó lesz vigyázni!...

Szellemesek-e a diplomaták?

— Mikor mondott a nagy követ igazat? —

— Első közlemény. —

(Szatmár, jun. 9.) A diplomata, más szóval a követ s aki a követekkel tárgyal sokkal több mint egy ember. A diplomata az államfőt helyettesíti, az országot képviseli. Amit mond és tesz, azt egy ország nevében teszi.

Ezért szent és sérthetetlen székerei illeti meg az excellenciás címen kívül az a nagy ceremónia, amellyel a külföldi udvaroknál fogadják. A parlamentáris teljes kifejlődése és a demokrácia térhódítása előtti a külügyminiszterek az udvari ceremónia mesterek voltak, akik a külföldi követekkel érintkeztek. Minden udvarnál szigorú protokollok, etikett-előírások szabályozták, hogy hogyan kell fogadni az idegen államok követeit. De az is elő volt írva, hogy hogyan kell a követeknek viselkedniük.

A legrégibb idők óta a mai napig a diplomata mesterségének a főkélléke az udvariasság, a méltóság teljes megjelenés, a reprezentálni tudás.

Azonban önmagában véve ez nem elég. A diplomatának, hogy

igazán udvarias tudjon lenni, szellemesnek kell lennie. A finom, találékony, simulékony, igazi udvariasság szellemességen alapszik.

A világtörténelem egyik legszellemesebb és egyúttal legügyesebb föllélt diplomataja Gonszov Sándor herceg volt, aki az orosz birodalom Konsztantinopoly felé kacsingató törekvései körül kevergette a kártyát.

A törökök nagyon félték tőle, mert mindig félrevezette őket.

A cár egyik estélyén a török nagykövet többek jelenlétében ezt a tapintatlan kérdést tette fel a hercegnek:

— Mondja fenség, miről lehet megtudni, hogy mikor hazudik és mikor mond igazat?

A nagy diplomata fölényesen mosolygott.

— Hát ennél egyszerűbb dolog igazán nincsen, excellenciás uram. A rejtély kulcsát ezennel átadom önnek. Amikor azt mondom, hogy bizony Isten, akkor becsületszavamra igazat mondom. Amikor meg azt mondom, hogy becsületszavamra, akkor bizony Isten hazudok...

A nemzetközi leánykereskedelemben jó ára van a romániai „magyar” árunak

(Szatmár, jun. 6.) Az utóbbi időben állandóan hasábas cikkek jelennek meg a romániai sajtóban, az országban grasszáló nemzetközi leánykereskedelemtől és az eltűnt áldozatokról. A világ minden részlegé könyörtelenül üldözi ugyan az elszánt lélekűfűrokat, sajnos, a fertőbe csábított, züllésbe kergetett áldozatok száma mégis egyre szaporodik. Ennek egyetlen magyarázata azonkívül, hogy az eltűntek többnyire az anyagi gondok elől kerestek felszabadulást az, hogy ez az

üzlet még a mai viszonyok mellett is nagyszerűen kifizetődik. Az emberhúst még mindig drágán mérik, annak még mindig jó ára van. Egy újság terjedelme nem elegendő ahhoz, hogy a nyilvánosság minden részlegé megismerhesse a leánykereskedelmet, mely különösen a háború óta veszedelmes méreteket öltött. Fáradhatatlan ellenük az internacionális hajsza. A rendőrség lépten nyomon üldözi őket, állandóan a sarkukban jár, de eredményesen mégsem küzdhet ellenük, mert

Kibicadó...

Az állam mindenre reányomja a maga rettenetes bélyegét.

(Szatmár, jun. 11.) Prágából kapjuk a hírt, hogy a cseh pénzügyminiszter törvényjavaslatot készít elő, amely az összes játékokat, így a kártyát, dominót, billiárdot és kuglit megadóztatja, még pedig a nyilvános helyiség, kávéház, vendéglő nivójához mért arányban. Adómentes csak a sakkjáték marad. A javaslat azt az — enyhén szólva különös ujtást is tartalmazza, hogy a kibiceket is megadóztatják. Kibicnek tekintendő az, aki egy asztal mellett, amelyen játszanak, egy negyedóránál tovább ülve marad, vagy aki egy játékos annak távollétében helyettesít.

Megdöbbenünk, amikor ezt olvastuk. Jól megnéztük a betűket és számunkra csak az jelentett enyhülést és egyben egy szép vigasztalást is, hogy csak javaslat és nem törvény, mert ha törvényről olvastunk volna, bizonyára elájultunk volna meglepetésünkben. Az, hogy ez egyelőre még csak Csehszlovákiában javaslat, az kevés vigasztalás lehet a számunkra, mivel tudjuk, hogy minden kormány egyforma s ha már nem a mi pénzügyminiszterünk genialis esze és nagyszerű találékonysága találta ki, vagy jobban mondva jött rá, egyszer „külföldi mintára” csak ránk fogja huzni a vizes lepedőt, amely ez alkalommal a kibicadót fogja rejtegetni.

Nem viccelünk, valóban komoly cikket akarunk írni erről az anomáliáról. Mert az mégis

csak borzasztó, hogy valakinek eszébe jut ilyen hihetetlen valami, legyen az a valaki éppen a cseh pénzügyminiszter is, és beviszi egy társaság elé és megszavaztatja — ha mindjárt ez a társaság a demokrácia alapján létrejött parlament, a haza szűkebbkebltű férfainak társasága is. S azért protestálunk ez ellen, mert nem tartjuk illetékesnek sem a pénzügyminisztert és sem a parlamentet arra, hogy ilyen mélyen belekontárkodjék a mi legszentebb egyéni életünkbe. Megszoktuk, hogy az állam hatszázszorosan nyilván tart bennünket, lépteinket figyeli — különösen mi erdélyi magyarok, kiváló rutint sajátíthatunk el ebben a nagyszerű szakmában — de, hogy a kibicelésért adóval sújtsa, azt már kevésbé tudjuk eltűrni.

Mért nem elégszik meg az állam azzal, amit eddig elért? Hiszen így is rémesen sokat törődik velünk. Nem születünk, nem halhatunk, nem házasodhatunk nélküle, az ő elismerése nélkül nem lehetünk becsületes emberek (erkölcsi bizonyítvány) nem élhetünk a földön (állampolgárság), nem vehetünk semmit (fogyasztási adó), nem is kereshetünk (kereseti adó), nem lehet földem, házam (föld- és házadó), sőt még nem is járhatok a földön, mert ha járok, külön járdaadót kell fizetnem. Az állam minden ténykedésünkre reányomja a maga rettenetes nyomasztó bélyegét (ez már nem képletesen érten-

dő) akár mit csinálunk, akár komoly dolgot cselekszünk, akár pedig szórakozunk. De, hogy a kibicelésért adót fizessék, vagy pedig azért, hogy a barátomat helyettesítem egy játéknál, az már minden haláron túl megy.

Ez a kibicádó, ne tessék nevetni, az emberiség romlását fogja okozni, ha lesz belőle valami. Tönkre fog tenni gazdaságilag, iparilag, kereskedelmi, alá fogja ásnai az erkölcsöket, meg fogja bontani a házasság amugy is nagyon megtépázott szentségét, tönkre fogja tenni a fiaink nevelését, el fogja rontani a lányokat, le fogja zárni az utat a felfedezésektől, nem lesznek többé nagy gondolatok, zseniális feltalálások, fel fog bomlani az állami rend és az egész világ társadalma a mindent megölő anarchia rettenetes karjai közé fog hullani...

Kérem szépen, ez nem nagy-zolás, nem csinálunk szunyogból elefántot. Csak a bacilust, a kibicádó bacilust, elménknél mikroszkópja alá tettük s úgy vizsgáltuk. Mert valóban bacilus ez is, hiszen szinte nem is látszik, olyan kicsiny, viszont éppen olyan erősen romboló hatása, mint mondjuk a tüdővész bacilusa. A javaslat parlament tárgyalásánál — az egész művelt világ nevében — mi is szót kérünk. Ajánljuk valamelyik csehszlovákiai magyar képviselőnek, hogy olvassa fel eme írásunkat a tárgyalás alkalmával s szónoki erejével fessen hozzá egy pár nagyon sötét képet, nehogy a javaslat törvényerőre emelkedjék.

HIREK

Merengés

Még vissza-vissza tekint reám is a nap
S fürdök a fényárban, mint valaha régen.
Fakó arcom néha még egy kis borbort kap
És mosolyra huzom jéghideg ajkamat.

Éltem alkonyból busan vissza nézve,
Szemeim pihennek a multak köd-leplén.
S buslakodó szívem csak most veszi észre,
Hogy vágyva mire várt: fagyos, sivár őszre.

Nesztelen éjszakán, ha álom elkerül,
Elszállt ifjuságom táncolva vissza hív,
Elöttem a multnak édenkertje terül
És én leülök a kerítésen belül.

És nézem, keresem a régi szirmokat,
Ifjuságból fakadt illatos virágot,
Am elhervadt rég illata nem hívogat,
De helyette látom megásott síromat.

Iria: Haas Ignác.

E borús világban derűs
perceket a

Viktória Kávéházban

biztosan szerez.

Értem is nem is,

az Universtul gyakori kukorékolását a béke érdekében, de

nem értem,

hogy képzelik Universtulénál a békét, ha saját szívükből nem pusztítják ki a gyűlölet magvát?

Ertem,

hogy a gazdasági kényszerűségeken túl az emberi tömegekben kiirtatatlannul és korrumpálatatlannul élő erkölcsi érzék azt követeli, hogy szembeforduljanak a Mammon züllött politikai rendszerével, de

nem értem,

a financ-kapitalizmus észjárását mely nem veszi észre, hogy a nép tudja már, hogy az illetékesek csak azért nem változtatnak ezen a rendszeren, mert titokban hátradugják az egyik kezüket a Mammonok sápdjéért?..

— **Hymen.** Városunk közismert és közbecsülésben álló posztónagyáruháza tulajdonosának — **Weisz Gyula** nagykereskedőnek fia: **Weisz Sándor**, a cég beltagja és a szatmári mechanikai textilszövőde rokon-szenves megalapítója és tulajdonosa, az elmúlt vasárnap délután Nagyváradon eljegyezte **Benedek Jenő** bihari földbirtokos és malomtulajdonos bájós és nagyműveltségű leányát: **Erzsébet**et. Nagyvárad és Szatmár uri társadalmából sokan gratuláltak ehhez az eljegyzéshez, amelyhez mi is csatlakozunk és sok szerencsét és boldogságot kívánunk a boldog jegyeseknek.

— **Szatmár új közjegyzője** megnyitotta irodáját. Dara-bant István dr. halálával megüresedett közjegyzőségre — mint annak idején megírtuk — **Bohátier Coriolán** dr. nagybányai ügyvédet neveztek ki, — aki a mult hét folyamán elődje irodáját átvette és ugyanazon a helyen (v. Hám János u. 13 sz. I. emelet) működését megkezdte.

— **Panaszos levél az uccai forgalmat korlátozó karók ellen.** Több szatmári gazda aláírásával ellátott panaszos írás futott be szerkesztőségünkbe, amelyben arról van szó, hogy egyes szatmári uccákban a kocsi-val való közlekedés majdnem teljesen lehetetlenné vált, mert a háztulajdonosok a ház-ak előtti kocsiutat jobbról is balról is önkényesen kisajátították, karókkal annyira elszűkítették a kocsiutakat, hogy ha két szekér véletlenül összetalálkozik, akkor nem tudnak kitérni, mert nem férnek el egymás mellett. A gazdák ezen jogos panaszára felhívjuk a város illetékes hatóságának fi-

gyelmét és bizunk benne, hogy ez a sérelem sürgősen orvosolva lesz.

— **Morgan és Lenin.** Morganék hatalmas newyorki felhőkarcoló filmpalotájában egy spanyol festőművész festette a nagy társalgócsarnok husz méter hosszú és öt méter magas freskóját, amiért huszezer dollár honorárium volt kikötve. Morganék megállapították, hogy a freskó főalakját a kommunistaérzelmi művész Leninről mintázta, emiatt felszólították, hogy a munkát hagyja abba és megtagadták a munkadíj kifizetését. A művész pert indított a Morgan-cég ellen. A bíróságnak kell eldöntenie tehát, hogy Lenin szerepelhet-e egy kapitalista vállalkozás falfreskójának főalakjaként.

— **A Viktória kávéházban** kapja a legjobb foglaltokat, amelyek nem különféle műanyagokból, hanem valódi gyümölcsből, tejszín és tojásból készülnek. Az uri közönség évtizedes tapasztalata folytán meggyőződött róla, hogy a legízesebb foglaltot a **Viktóriában** kapja.

— **Mennyi ut-taxát kell fizetni.** Az új uttörvény életbeléptetése óta most először velük ki az ugynevezett ut-taxák. Ezek a taxák a következők: kereskedelmi és ipari jövedelmek után 2-5, mezőgazdasági jövedelmek után 3, épületek jövedelme után 2, szabadfoglalkozású jövedelmek után 2, tőkekamat jövedelmek után 1, fizetések és nyugdíjak után 3 ezrelék.

Naponta friss vágású húsok, mindennemű csemege árak, halkonzervek, sajtok, elsőrendű kolbászárú és főlágottak mélyen leszállított árak mellett.

Litteczky Pál

mészáros és hentesüzletében
Rákóczy ucca 27 sz. Püspöki Áruház

— **Fej-, váll- és ágyékrheumánál**, ideg fájásoknál, szagatásnál és zsabánál a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendkívül hasznos házi-szer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi „**Ferenc József**” víz gyors és biztos hatása, kitűnő gyomor és béltisztító szer. A „**Ferenc József**” keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszertüzletekben kapható.

— **Amerikai örökségek. a-melyeknek nincs gazdájuk** A német lapok közlései szerint hivatalos értesítések szólnak arról, hogy a következő amerikai örökségeknek nincs gazdájuk. Ven-

ninger Lipót, valószínűleg bécsi születésű ember után 15 000 dollár maradt, Thoman Hermann után ennél is nagyobb örökség maradt hátra, de az amerikai hatóságok csak annyit tudtak kinyomozni, hogy őt testvére volt Európában és most ezeknek a tartózkodási helyét keresik. Binder János örököseit is keresik, azt ellenben nem hozzák nyilvánosságra, hogy mennyi az öröksége. Truszkovszki, vagy Turnovszki József 9 000 dollárt hagyott hátra és a hatóságok csak annyit tudtak megállapítani, hogy Európából származott és Európában rokonai élhetnek. Kraft Sztaniszláv szintén nagyobb vagyon hátrahagyásával halt meg és szintén nem lehet megállapítani, hogy hol élnek a rokonai.

SZERKESZTŐSÉGÜNK ÉS KIADÓHIVATALUNK ÚJ CÍME: BERCSÉNYI UCCA 59.

— **Egy érdekes élmény.** George M. Dyott, a híres felfedező most jött vissza Newyorkba délamerikai kirándulásáról. A tudós Dél-Amerika legismertebb területein végzett kutatásokat és természetesen sok érdekes élményben volt része. Elmesélte, hogy az Amazon folyásánál a falukban különös szokásnak hódolnak a bennszülöttek. Ha az asszony gyermeknek ad életet, a férje fekszik az ágyba, napokig ott marad és fogadja a szomszédok gratulációit. És mialatt a férj az ágyban van, a beteg asszony az erdőbe megy enniavót szerezni.

— **Nem jó az albrlő a hámál.** Beatrice La Falcia newyorki asszony agyonlőtt egy Kermis nevű fiatalembert, aki lakásában albrlő volt. Abban a pillanathan, amikor Kermis a házba költözött, az asszony férje teljesen megváltozott. Minden idejét az albrlő társaságban töltötte és nem törődött többé a feleségével. Az asszony mindent elkövetett, hogy az albrlőt eltávolítsa, hogy ezzel férjét megmentse a Svengál-külsőjű férfitől, ez azonban nem sikerült neki. Végül agyonlőtte. Azzal védekeznek, hogy az albrlő hipnotizálta a férjét, aki az idegen akarat befolyása alatt változott meg.

Szerkesztői üzenetek:

— **Irodalmár Loco:** Teljesen igaz van önnök és nem az önnel vitatkoznak. A Pen szó három betűjének a jelentése: Poets. Essays és Novelists, semmiesetre sem „publicists.” A publicistákat fel szokták ugyan venni az említett egyesületbe, de akkor az esszéisták rovát-ban.

— **Naprajongó, Loco:** Szakorvosnak kell megmutatni, saját érdekében óvakodjon holmi kuruzslóktól, akik a „kozmetikus” jelzések alatt saját kotyvasztékjukat kínálják az avatatlanoknak.

MOZI. HETI MŰSOR:

APOLLÓ:

Hétfőn, fél 6., fél 8., fél 10.,
órai kezdettel 10 Lejes helyár-
akkal és a bélyeg Minden idők
legnagyobb világslágere „SO-
DOMA ÉSGOMORHA PUSZTU-
LÁSA” Luga Doraine és Vár-
konyi Mihály a főszerepben.
Kedden és Szerdán dupla mű-
sor.

A hét humora

A korszón.

— Nekem van egy öreg könyve-
lőm, aki az én szolgálatomban ü-
szült meg...

— Az semmi... nekem van egy
gépírónm, aki az én szolgálatom-
ban előbb vörös volt, aztán szőke
és végül barna lett.

— Mit gondol, fogok ebben a ru-
hában hódítani?

— Óh kérem, ez a ruha, nagyságos
asszonyom, mondhatnám, kész vá-
lók.

— Egészen felfordult a világ. Kép-
zeld csak, ma a fiam kezdte ma-
gyarázni nekem, hogy hogyan kell
gyermeket nevelni.

— Tölem meg a nagybácsim kért
kölcson száz lejt.

A Dáciában

Schiffer Jeromos be-
széli az ebédutáni feketekávé mellett:
Az öreg Kohn haldoklik, felesége
és gyermekei könnyezve állják kő-
rül ágyát.

Midőn már közeledni érzi a végét,
erejének utolsó megfeszítésével
nagynehezen felemeli a fejét és
elháló hangon nyögi:

— A Jakabkám fiam itt van?

— Itt vagyok—feleli zokogva Ja-
kabka.

— A Sárkám leányom itt van?

— Itt vagyok papa.

— A Rezsinkém leányom itt van?

— Itt vagyok papa.

— Zálkám édes te is itt vagy?

— Itt vagyok fiam.

Kohn erre hirtelen felül az ágy-
ban és dühösen ordítja:

— Disznók, ha mind itt vagytok,

ki marad akkor az üzletben.

— A „Hétfői Friss Ujság”
példányonként a következő
helyeken is kapható: Özv.
Weiszbrunné tőzsde a törvény-
szék előtt, Taub tőzsde a Hám
János utcában, Fried tőzsde a
Fő téren és lapunk kiadóhiva-
talában, Bercsenyi ucca 59 szám
alatt. Okvetlen vegye meg és
olvassa el a mainál is sokkal
érdekesebb és szenzációsabb
jövő heti számunkat.

!APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó egy Leu, vastagabb betűvel
két lei. Allástkeresőknek 50% enged-
mény. Legkisebb hirdetés 20 lei
Jelíges levelek címét a kiadóhivatal
nem közli. Hátralékban nem levő
előfizetőinknek egy 10 szavas apró-
hirdetést havonta egyszer ingyen
adunk.

Dácia

buffé és étterem

Szatmár legkellemesebb
szórakozóhelyei

— Lourdes folyóirat XVII-ik év-
folyamatát melegen ajánljuk az érde-
lők szíves figyelmébe. Állandóan
a leghatásosabb cikkeket ismerteti
Lourdes, Limpies, Lisleux, Ne-
vris (b. Bernadette) különösen pe-
dig Konnersreuth (Neumann Te-
rész) csodás eseményeit. — Szervezi
Lourdes záradékát májusra Pá-
duába is (39 szer megy.) Ajánlja
kiadványait (Lourdesi Ajtatósságok,
Lourdes Naptár, Limpiaas, stb.) —
Terjeszti a lourdesi vizet stb. Mu-
tatványszámot készséggel küld

LOURDES kiadóhivatala
Sopron (Tóth-nyomda).

Lloyd kávéház ujo-

nan átalakítva
Kazinczy uc-
sa — Zárdaival szemben
szakemberek vezetése alá
került.

Naponta hideg és me-
leg ételek. Tisztán kezelt
fajborok. Állandóan friss
csapolású sör poharan-
ként 7 lei.

Reggeli és oszonnaká-
vé. Esténként Horváth
Jancsi zenekara hang-
versenyez. Figyelmes és
előzékeny kiszolgálás.
Szíves pártfogást kérnek:

MENYUS és BANDI
a Viktória kávéház
volt főpincérei.

Prima Parketta

mindenféle méretben
kapható

Lomási

fatelepen Telefon 28.

Minden előfizetőnk
10 kottát kap
teljesen

ingyen

a temesvári Moravetz

zeneműkereskedéstől, ha leg-
utóbbi (ápr. 1-től szóló)
negyedévi előfizetési nyug-
táját a fenti cégnek beküldi.

A Moravetz cég Románia
legnagyobb zeneműkereske-
dése, árai pedig a legolcsób-
bak, jegyzéket bárkinek in-
gyen küld.

Hol vásároljunk?

Onnek nem kerül fáradsága-
ba's a hirdetővel és velünk
szemben is kedves figyelm-
et tanusít, ha bevásárlása-
inál a „Hétfői Friss Ujság”-
ban megjelent hirdetésre
hivatkozik.

Ingyen orvos! Ingyen recept! Szeműveg fétárban
vizsgálatom meg szemét, szemspecialista
házi orvosommal, ha a rendelt
szükségletét nálam szerzi be. Tud-
nia kell, hogy
szigoruan recept szerint, pontosan, szolidan és
legolcsóbban
csak szigoruan recept szerint, pontosan, szolidan és
Grosz optikus, órá és ékszerésznel lesz kiszolgálva
cégemnek előnyösen ismert neve a legbizto-
sabb garancia. Ha szüksége van szeművegre, egyébb optikai
szerekre, arany és ezüst tárgyakra, forduljon bizalommal
hozzám.

Kiváló tisztelettel:

GROSZ BERNÁT ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Satu-Mare, Str. Mihai Viteazul (v. Rákóczy u.) 31.

Ertesítés!

A t. utazóközönség szíves tuda-
mására hozzuk, hogy

május 20-tól kezdve

autóbuszjáratot indítottunk
Szatmár-Dés-Kolozsvár között.

Indul Szatmárról 12³⁰ órakor

Érkezik Désre 17¹⁵ órakor

„ Kolozsvárra 19³⁰ órakor

Indul Kolozsvárról 5³⁰ órakor

Érkezik Désre 7³⁰ órakor

Érkezik Szatmárra 12⁰⁰ órakor

SOC. MERA & COMP.

Beton kút és hídcsövek

minden méretben a

REITER fatelepen

készülnek.

A kutak készítését és
a csatornák lefektetését első-
rendű szakemberekkel
végeztetjük.

Telefon: 56.

az a nézet, hogy izléses
nyomatvány nélkül is
elérhetünk üzleti sikert.
a Hirsch féle
nyomdaiműintézet

izléses
és olcsó
üzleti
nyomat-
ványában
van a siker
titka. Kér-
jen áraján-
latot!

Szabadkézből és jutányos felté-
telek mellett eladó a Katz
Moise
féle Tiszaujlaki ucca 75 számú
ház. Közelebbi felvilágosítás kapható:
a Szatmári Hitelbank R.T.-nél.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satu-mare, Str. Mircea cel Mare
(v. Bercsenyi ucca.) 59.

Előfizetési árak:

Romániában egy évre 200 Lei

Csehszlovákiában egy évre 90 Kc

Kéziratokat nem adunk vissza.

Minden cikkért írja fel

Főmunkatárs: Joláthy B. Zoltán

Kiadja: Hirsch M. Lajos.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare.